

BÖLÜM 8

PATOLOGLAR ve SANAT

Hatice KÜÇÜK¹

“Hayal ettiğiniz her şey gerçektir.”

Pablo Picasso.

GİRİŞ

Sanat, hekimlerin kendilerini ve hastalarını anlayabilmeleri, mesleki uygulamalar sırasında karşılaşılan belirsizlik ve kararsızlık gibi durumlarla baş edebilmelerini sağlayan iyi bir araçtır (1). Ayrıca hekimlere tanı verilen her bir hastanın diğerine benzemeyen yaşam öyküsü, kendine özgü değerleri ve tercihleri olan bir insan olduğunu hatırlatabilir. Sanat, acı, hastalık ve ölüm karşısında insanların içgüdülerinin ortaya çıkmasına ve ifade etmesine yardımcı olabilir (2).

Sanat insanlığın her döneminde var olan bir olgudur. Antik dönemlerde toplumlar, hayatta kalmak için verdikleri mücadele sırasında karşılaştıkları olaylarla mücadelelerini anlatan figürleri mağara duvarlarına çizmişlerdir. Bu sayede toplumsal ve kültürel yaşamları geleceğe aktarılmıştır. Hastalıklara doğaüstü güçlerin neden olduğuna inanan düşünce yapısı yaptıkları tanrı heykelticiklerinden, pişmiş topraktan yapılan adak heykelleri ve çizdikleri resimlerden hastalıklarına şifa aramışlar. Bunlar sayesinde toplumsal yaşam ve kültürleri hakkında önemli bilgiler edinilmiştir. Yazının keşfiyle papirüs üzerine ve kilden yapılmış tabelalar üzerine el yazmaları ile yazılan tıbbi bilgiler aktarılmış olup günümüze tıp bilimi için önemli kaynaklar bırakılmıştır. Sistemik tıp eğitimi kurulduktan sonra hastalıkların teşhis ve tedavilerinde yol gösterici olmuştur. Sağlıklı olmak bedeni tanımakla mümkündür (1, 3).

İyi bir hekim bilgisinin yanında insanların, hastalarının, hasta yakınlarının duygularını, düşüncelerini anlamalı, hissetmeli ve empati yapacak sanatçı bir ruha sahip olmalıdır. Mesela doğan güneşi görmeli, yağmur sonrası toprağın kokusunu almalı, etrafını görmeli, doğadaki canlıların birbiri ile dansını seyretmeli ve doğayla tek vücut olması gerekir. Tıbbın bir sanat olduğunu ilk söyleyen Hipokrat (MÖ 460-377) hekimlerin, tıp tarihinin ve tıbbın da babası kabul edilir. MÖ 5. yy'da tıba yeni bir boyut getire-

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Trabzon Kanuni Eğitim Araştırma Hastanesi, Patoloji Bölümü, dr.hatice.kucuk@hotmail.com

KAYNAKÇA

1. Mahbube A. Tıp eğitiminde görsel sanatın etkisi. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi. 2015;3(30):355-80.
2. Frich JC, Hertzberg AG. [Medicine in art]. Tidsskrift for den Norske laegeforening : tidsskrift for praktisk medicin, ny raekke. 2006;126(24):3249.
3. Akman M, Ünalın P, Kalaça S. Tıp eğitiminde Sanatın Yeri. Hacettepe Tıp Dergisi. 2009;40:1-5.
4. Çelik DF. TIP@TIP 2019. Available from: <https://argoscelik.blogspot.com.tr/>
5. Proctor IE. What is histopathology and how to get the most out of your histopathologist. British Journal of hospital medicine. 2015;76(5):C66-C8.
6. Anim JT. The pathologist in Ghana and potential for research. Ghana medical journal. 2018;52(2):103-11.
7. Wexler P. Information resources in toxicology: Elsevier; 2000.
8. Nakhlis F. How do we approach benign proliferative lesions? Current oncology reports. 2018;20(4):1-9.
9. Lokeshwar SD, Harper BT, Webb E, Jordan A, Dykes TA, Neal Jr DE, et al. Epidemiology and treatment modalities for the management of benign prostatic hyperplasia. Translational andrology and urology. 2019;8(5):529.
10. Machlowska J, Puculek M, Sitarz M, Terlecki P, Maciejewski R, Sitarz R. State of the art for gastric signet ring cell carcinoma: from classification, prognosis, and genomic characteristics to specified treatments. Cancer management and research. 2019;11:2151.
11. Senu SS, Erdogan NY, Gurbuz YS. Patolojide dijital çağ ve yapay Zekâ: temel bilgiler. Türkiye Klinikleri 2020;40(1):104-12.
12. Tschuchnig ME, Oostingh GJ, Gadermayr M. Generative adversarial networks in digital pathology: a survey on trends and future potential. Patterns. 2020;1(6):100089.